

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

NATIONAL LIBRARY
The PEOPLE'S VOICE
JULY 7 1971
BIBLIOTHEQUE NATIONALE

Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 9, Ontario
Second Class Mail, Registration Number 1657

Kaina 10¢

Nr. 24

Penktadienis, Liepos (July) 2, 1971, Toronto, Ontario

M E T A I XXXX

Lietuvos Valstybinės konservatorijos liaudies instrumentų kamerinis ansamblis "Sutartinė", vadovaujamas respublikos nusipelnusio artisto Prano Tamošaičio, ge-

rai pažįstamas muzikos mylėtojams. Jis ne kartą su pasisekimu koncertavo kitose Tarybų Sąjungos respublikose, taip pat Čekoslovakijoje, Vokietijos Demokrati-

nėje Respublikoje, Kanadoje ir kitose šalyse. Nuotraukoje: groja "Sutartinė". Solistas Konservatorijos studentas Vytautas Buteikis.

Nuo Pirmosios Liepos Pradėjo Veikti Naujas Nedarbo Apdraudos Įstatymas

OTTAWA. — Nuo liepos pirmos dienos pradėjo veikti naujas nedarbo apdraudos įstatymas. Pirmoj vietoj, jis apims dar 1,200,000 dirbančiųjų. Kita, nedirbantieji galės gauti net iki \$100 į savaitę. Nuo dabar veiks 97 procentai dirbančiųjų bus apdrausti nuo nedarbo.

Nuo dabar užteks būti išdirbus 8 savaites vienu metu laikotarpiu, kad gauti teises gauti nedarbo apdraudą.

Pagal seną įstatymą, darbininkas galėjo, imdamas nedarbo apdraudą, uždirbti iki pusės nedarbo apdraudos mokesčio. Dabar galės uždirbti tik ketvirtadalį gaunamos apdraudos. Pavyzdžiui, pavienis darbininkas, kurs iki šiol mokėjo \$1.65 į savaitę iš savo algos, nuo dabar galės, tapęs bedarbiu, gauti \$160 į savaitę iš Unemployment Insurance Komisijos ir dar uždirbti \$25 į savaitę. Nedarbo apdrauda bus mokama 18 savaičių.

Studentai, išdirbę per praėjusias 52 savaites nors 8 savaites, taipgi gaus nedarbo apdraudą, bet ji bus su laikyta, kai jie pradės mokslą.

Mokesčius į nedarbo apdraugos fondą dabar turės mokėti ir mokytojai, ir tarnautojai. Veik visi, kurie dirba už atlyginimą. Mat dabar bedarbių eilėse yra ir taip vadinamų baltakalnių, net

su PhD titulais. Vyriausybės, kaip federalė, taip ir provincialės, skiria nemažas sumas studentų paramai. Pavyzdžiui, Ontarijos universitetų reikalų ministras John White pranešė, kad studentų paramai ir paskoloms viso numatyta išleisti \$88,000,000. Studentai, kurie yra dirbę praėjusiais metais, galės gauti nedarbo apdraudą.

Naujas nedarbo apdraudos įstatymas žymiai pagerins bedarbių situaciją. O kadangi dabar bedarbių labai daug, tai jis yra nepaprastos svarbos Kanados žmonių gyvenime.

Ministras Atsisakė Atsiprašyti Teisėją

WINNIPEG. — Kadangi Manitobos kelių ir viešų darbų ministras Joe Rorowskis pasakė, kad teisėjas Nitičmanas yra politiškai šališkas ir turi būti pašalintas, tai pastarasis mutėisė ministrą už teismo paniekimą 1 metam kalėjimo, bet bausmę suspendavo, tik pareikalavo atsiprašyti.

Kadangi ministras atsisakė nustatyti laiką atsiprašyti, tai dabar teisėjas šaukia jį pasirodyti teisme.

Ministras sako, kad jis eis kalėjimą, jeigu teisėjas nu-

SAKO SIUNČIA CIA AGENTUS KINIJON

Philadelphia. — Vienas šio miesto laikraštis sako, kad CIA siunčia į Kiniją būrius savo agentų.

Tuos agentus rekrutuoja Laosoje, pralavina juos ir siunčia į Pietinę Kiniją, kur gyvena maždaug tokie pat žmonės.

Išsprogino Didelį Amunicijos Sandėlį

SAIGON. — Viekongai pataikė raketą į didžiulį Pietų Vietnamo armijos amunicijos sandėlį Qui Nhon rajone. Buvo baisus sprogimas, kai šimtai tonų amunicijos eksplodavo.

Viekongai išmušė pietiečius iš savrbaus kalno, kur buvo įrengtos kanuolės. Pietiečiai, bėgdami, paliko ginklus, kurie paskui buvo atsukti į jų pusę.

Kiek anksčiau Kambodijos partizanai išsprogino amunicijos sandėlį pačioje Kambodijos sostinėje.

Amerikiečiai labai smarkiai bombarduoja savo priešus iš oro.

spręs. Ministro vietą užleis kitam. Bet nesitrauks iš seimelio narystės.

Tur Būt Įvyks Ontario Rinkimai Dar Ši Rudeni

TORONTO. — Iš premjero Daviso išsireiškimų galima spėti, kad Ontarijos konservatai rengiasi skelbti provincialius rinkimus dar šiais metais, rasi pradžioj rudens. Premjeras nepasakė stačiai, kad bus rinkimai, bet davė suprasti, kad jie įvyks.

Tikrumoje, konservatai dabar geroj padėtyj. Žmonės kaltina Trudeau vyriausybę už infliaciją, už nedarbą. Konservatams lengva suversti bėdą ant Ottawos. Bet jeigu jie lauktų kitų metų, galėtų situacija pablogėti. Federalė vyriausybė pakiečia šiek tiek taksavimą, daug kam po truputį sumažės taksai ateinančiais metais. Gal šiek tiek sumažės ir nedarbas.

Saskatchewanoj laimėjus naujiems demokratams, o

Žuvo Trys Tarybų Sąjungos Astronautai

MASKVA. — Trys tarybiniai astronautai, leit. Dobrovolskis, Volkovas ir Patsejevas, buvo rasti negyvi Sojuzą 11 atidarius.

Sojuzas nusileido minkštai, todėl jų mirtis yra paslaptis.

Jie išbuvo erdvėje virš 3 savaitių.

Bus Uždrausta Klausyti Telefono

OTTAWA. — Teisingumo ministras John Turner įteikė parlamentui apsvarstyti ir priimti naują įstatymą, reguliuojantį elektroninius klausimus. Įstatymas nori uždrausti privatiškus šnipinėjimus, telefono klausimus ir t. t.

Bus leidžiama policijai, irgi tik gavus leidimą iš aukštesnių autoritetų, sekėti kriminalistus. Policijai bus leidžiama sekti įtariamus suokalbininkus prieš Kanados valstybę.

Jei kas privatiškai klausysis kito žmogaus telefono pagalba kokių nors elektroninių prietaisų, tas sugautas bus baudžiamas iki 5 metų kalėjimo.

konservatams neišrinkus nei vieno atstovo, smarkiai pakilo ūpas ir Ontarijos naujų demokratų, kai tuo tarpu padidėjo susirūpinimas tarp liberalų ir konservatų.

Daviso vyriausybė kontratakuoja reformuodama mēdikėrą, auto apdraudos sistemą. Tai nedideli dalykai, bet liečia daugelį žmonių. Daug kam šie dalykai gan rimti. Pavyzdžiui, įvykus nelaimėi, kartais užtrunka gan ilgai, kol žmonės gauna atlyginimą. Dabar busių taip, kad už sužeidimą ar atsitikime užnušimo, nežūrint kieno kaltė, bus tuojuo sumokama pagrindinė suma. Sužeidus taip, kad žmogus negalės dirbti, bus mokama po \$70 į savaitę. Visos tos reformos pradės veikti nuo naujų metų, bet valdžia gali patraukti savo pusėn nemažai balsuotojų.

Liberalai ir nauji demokratai, tiesą pasakius, ne ką daugiau gali pažadėti.

Vienas tik minusas prieš konservatus. Kadangi jie jau seniai valdo provinciją, tai yra užgyvenę ir nemažai nendraugų. Tai senas ir visuomet atsikartojantis dalykas. Bet konservatai ir tuos nendraugus bando įtikinti, kad už tuos negerumus kalta Ottawa.

Baltų Demonstracija Buvo Didelis "Flop"

MONTREAL. — Birželio mėnesį veiksniai mėgsta patriukšmauti prieš išvežimus iš Lietuvos į Tarybų Sąjungos gilumą antrojo karo pradžioje. Montreale šiame mėnesyje smarkiai ruošėsi ir garsio demonstraciją prie paminklo žuvusiems kariams. Bet iš tos demonstracijos nieko neišėjo.

Pačių veiksmų spaudos daviniams, birželio 14 prie paminklo susirinko vos 300 lietuvių, latvių ir estų. Iš tokio didelio baltų emigrantų skaičiaus Montreale 300 yra nepaprastai mažas skaičius. Kad jis ir triukšmingas buvo, tačiau triukšmas tokio mažo būrio nieko nereiškė.

Pasirodo, kad mažai kas bekreipia atydą į vadeivų kursčius.

Liaudies Balsas

BAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS ORAUGIJOS

Prenumeratos kaina:

Kanadoj ir visur kitur \$5.00 metams; pusmečiui \$2.50.

Lietuvą \$7.00 metams

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 140, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

PRIMENA HITLERININKUS

Kai Hitlerio armijos pergalingai žygiavo į visas puses ir jie dar negalvojo apie pralaimėjimą, dažnai hitlerininkai nusitraukdavo nuotraukas net ir pikčiausius darbus darydami. Buvo sučiupta fotografijų hitlerininkams ir jų šėrams šaudant žydus ir kitus jiems nepatinkamus.

Dabar iš paskelbtų Pentagono dokumentų matome, kad amerikiečiai, giliai įsivėle į negarbingą karą Indokinijoje, patys studijavo, kokiais būdais jie įsivėle į tą karą, kokius skymus darė savo siekiams atsiekti. Pamažu pradeda iškilti viršun, kad jie į tokį kruviną karą įsivėle ne savo įsipareigojimus pildydama, bet savo suktus skymus įgyvendindami.

Kai pamatė, kad Pietų Vietnamas negali atremti sukilusios liaudies, ieškojo būdų, kaip praplėsti amerikiečių dalyvavimą. Kai pamatė, kad Diemo valdžia jiems netinka, susidorojo ir su juo.

Jeigu visi sukti skymai dabar būtų atidengti, amerikiečiai gautų baisų šoką. Padorioji jų valdžia, demokratijos ir laisvės gynėja, elgėsi labai nepadoriai ir visai neatšizvelgdama į žmonių norus.

KVEBEKAS PASAKE "NO!"

Kvebeko premjeras Bourassa vetavo Victoria konferencijos išdirbtą konstitucinį čarterį. Vienas žodis pavertė niekais visų provincijų ir federalės vyriausybės atstovų kelių dienų darbą. Ne kelių dienų, bet septynių tokių pasitarimų per praėjusius kelis metus. Bourassa aiškina, kad susitarimas neaiškiai išdėsto Kvebeko teises.

Galima sutikti, kad ta čarta nebuvo geriausia. Bet gi ji nebuvo paskutinis žodis. Tai buvo tik pirmas žingsnis. Laikui bėgant buvo galima tą dokumentą patobulinti. Niekas nestovi vietoje.

Kalbant apie Kvebeko teises, kyla klausimas, kuo jos skiriasi nuo kitų provincijų teisių? Nejaugi Kvebekas turi gauti didesnes privilegijas tik už tai, kad dauguma jo žmonių kalba francūziškai? Kanados žmonės kalba daugeliu kalbų. Bet gi buvo viskas daroma, kad francūzų kalba būtų apsaugota. Ir ne tik Kvebeke, bet ir kitur. Ir tuo tarpu visai nepaisant to, kad yra daug kanadiečių, kurie norėtų savo gimtą kalbą apsaugoti.

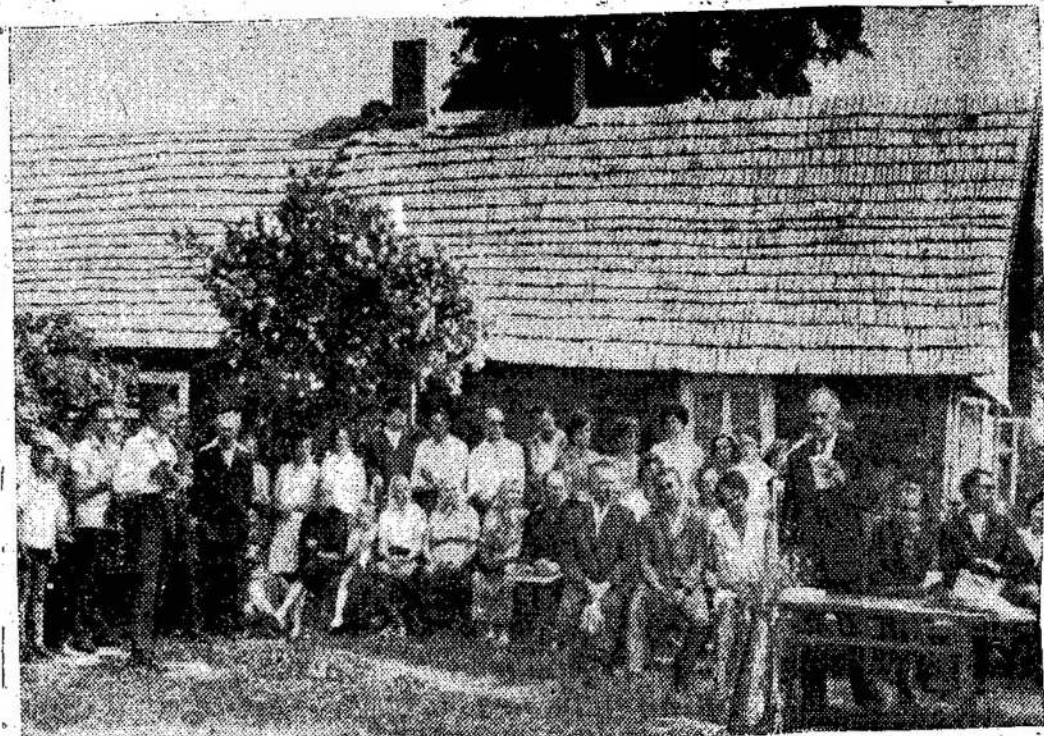
Kvebekas tiek pat teisių turi atsiskirti, kaip ir kitos provincijos. Francūzų kalba nėra privilegijuota kalba, kokią tai išrinktoji. Kaip kitų provincijų gyventojai turi atsakomybę už Kanadą, jos atėti, taip ir Kvebeko.

Aiškkinimas, kad Kvebeko provincijoje ekonominės sąlygos blogesnės, kad algos žemesnės, nesuteikia teisių Kvebekui reikalauti skirtingo traktavimo. Kvebekas gauna daugiau iš federalės vyriausybės, negu kitos provincijos, o moka tiek pat, kaip ir kitos. Atsiskyrimas padėtis nepataisys. Gali tik pabloginti.

APIE ATOSTOGAS

Nemalonus dalykas, kad Liaudies Balsas bus sulaukys trim savaitėm ryšium su atostogomis. Bet kito kello nėra. Kai darbininkų tiek mažai, tai paliuosuoti atostogų vienas kita neįmanoma. Dabar įeina madon sulaukyti atostogom ištas žmones. Tik labai didelės, samdancios daug žmonių, pajėgia sudaryti pamainas.

Ir po atostogų vasaros metu laikraštis eis suretintai. Tokiu būdu bus sutaupyta šiek tiek pinigų, kad žiemos metu galėtų eiti kas savaitę. O kas gali žinoti, gal prisieis ir visą laiką leisti du kartu per mėnesį. Retėja skaitytojai, retėja rėmėjai, retėja ir vajininkai. Štai Chicagoj vienu tarpu turėjom 150 skaitytojų. Liko vos 35. Nyksta viena

Poezijos pavasario dalyviai prie V. Mykolaičio-Putino memorialinės seklyčios. Elles skaito J. Graičiūnas. K. Liubšio nuotrauka

Medaus Mėnuo Būvo Neilgas

N. AUKŠTUOLIS

Saskatchewanos gyventojai išrinkė iš valdžios Ross Thatcherą ir jo liberalus. Prieš rinkimus Thatcheras turėjo 34 atstovus, o nauji demokratai 24, o naujai išrinktame seime nauji demokratai turės 45 atstovus, o liberalai tik 15.

Ross Thatcheras pareiškė, kad greitai atėti jis šauks liberalų konvenciją, kurioje turės būti lyderio rinkimai. Veikiausiai jis nebenorės būti liberalų lyderiu.

Idomu Thatchero istorija. Jis buvo aktyvus socialdemokratas, kai Saskatchewanoj valdžioje buvo CCF. Bet kai buvo sudaryta nacionalė Nauja Demokratinė Partija ir buvo renkamas lyderis, jis nepateko į lyderius. Nuo tada jis pradėjo reikšti nepasitenkinimą nauja partija ir netrukus perėjo į liberalų pusę. Pastarieji tuoj paskyrė jį Saskatchewanos liberalų lyderiu. Ir jam pavyko laimėti rinkimus toj provincijoje.

Nors jis buvo buvęs socialistas, bet šiemet rinkimines kampanijos metu jis bandė bauginti Saskatchewanos gyventojus socializmu. Jis pasirodė labai energingu socialistų priešu. Bet tas jam nepagelbėjo. Žmonės buvo labai nusivylę juomi ir liberalais.

Liberalams valdant, Saskatchewanos žmonių padėtis nuolatos blogėjo. Tik praėjusiais metais 30,000 žmonių apėjo provinciją, negalėdami išsiversti. Thatchero valdymo metu 8,000 farmų likvidavosi.

Thatcher neteko net 7 iš 12 kabineto narių. Tas reiškia, kad daug geriausių Thatchero šulų nebegalės padėti jam

vesti opozicinę kovą.

Naujiems demokratams vadovavo jamas vos 27 metų Allan Blakeney. Jis pareiškė, kad jis greitai šauks naujo seimelio susirinkimą ir pirmuoju darbu bus panaikimas taip vadinamų sulaikomųjų mokesčių, kuriuos žmonės turi mokėti gydytojams, kada tik jie lankosi. Prie to, visiems piliečiams virš 65 metų amžiaus bus visiškai panaikinti hospitalizacijos ir medikėros mokesčiai.

Naujiems demokratams daug padėjo ir Thatchero pasidavimas amerikiečiams. Jis pasikvietė amerikiečius statyti popierio fabriką už \$170,000,000 šiaurėje provincijos. Fabrikas turėjo priklaustyti 70 procentų vienam New Yorko finansieriui. Blakeney sakė, kad tai išpardavimas svetimšaliams Kanados resursų.

Beje, turėjo 16 kandidatų ir konservatai. Jie neišrinko nei vieno. Statė vieną kandidatą ir komunistai. Nėra žinių, kiek jis gavo balsų.

JAU NEREIKALIAUS AMERIKINIŲ LAIVŲ

WASHINGTON. — Prezidentas Niksonas paskelbė prieš kelias dienas, kad perduodant grūdus Tarybų Sąjungai ir kitoms socialistinėms šalims nebus reikalaujama, kad 50 procentų laivų gabenančių grūdus toms šalims, plauktų po JAV vėliava. Bile šalies laivai galės gabi tuos grūdus.

Prie to, bus galima perduoti grūdus ir Kinijai. Taipgi ir nekuriuos pramoninius gaminius.

po kitos LB skaitytojų kolonijos Jungtinėse Amerikos Valstijose. Silpnėja ir Kanadoje.

Linkime visiems skaitytojams, rėmėjams ir darbuotojams laimingai praleisti savo atostogas.

Poezijos Bičiulių Šventė

Pačiu gražiausiu metų laiku, kai pakelėse ir soduose pražysta putinai, kai darželiuose prasiškleičia pirmieji bijūnų pumpurai, Lietuvoje švenčiama poezijos šventė.

Kaip ir ankstesniais metais, taip ir šiemet Poezijos pavasario faželas buvo uždegtas Lakštingalų slėnyje, prie Salomėjos Nėries namelio Palemonė. Po to Poezijos pavasario dalyviai, pasiskirs tę grupėmis, keliavo po Lietuvą. Vieni jų apsilankė pas švenčionių rajono gyventojus, kiti — pas anykštėnus, treči — šiauliuose, Joniškėlyje, ketvirti — Vilkaviškio ir Prieno rajonuose.

Šiauliuose įvyko didelis literatūrinis vakaras, skirtas J. Janonio 75-osioms gimimo metinėms. Prienų rajono Pilotiškių kaime, sodyboje, kur gimė lietuvių literatūros klasikas V. Mykolaitis-Putinas, atidaryta rašytojo memorialinė seklyčia.

Poezijos šventėje Vilkaviškyje dalyvavo Kapsuko, Šakių ir Vilkaviškio rajonų poezijos mylėtojai, N. Nėries vardu pavadintų kolūkių ir mokyklų atstovai, svečiai iš Lenkijos. Kiršų kaime, Bačinskių sodyboje, kur gimė ir augo Salomėja Nėris, poetai susitiko su kolūkiečiais.

Paskutinis Poezijos pavasario dalyvių susitikimas su knygos bičiuliais įvyko Vilniaus universiteto Šarbievičiaus kiemelyje.

Kasmetinis prizas, skiriamas kiekvieną Poezijos pavasarį už geriausią praėjusių metų poezijos knygą, šiemet atiteko Eugenijui Matuzevičiui už "Paukščių taką".

V. P.

TORONTO. — Du Toronto Maple Leaf Gardens aukščiausi egzektuvai, Stafford Smythe ir Harold Ballard, sumti už apvogimą klubo ant \$487,000 per penkis metus.

